

rede nu fremgaae, at det vil være en Umulighed. Hvorledes vil man forhindre, at man i de enkelte Communer gaaer frem efter forskjellige Betragtninger, hvorledes vil man forhindre, at en Mands Indtægt i een Commune bliver anslaaet efter en anden Maalestof end i en anden Commune? Men det er Noget, man ikke vil være udsat for, naar man følger den af Mindretallet foreslaaede Vej; thi der er to Omstændigheder, mine Herrer, som ville gjøre, at Indtægten da virkelig vil komme frem. Det Første er det, at der i en Commune altid findes enkelte Mænd, hvis Indtægt er given, og i Forhold til disse enkelte Mænd ville absolut de andre Mænd i Communen blive satte i Skat, naar der er Tale om Skat indenfor den sverre Kreds, Communen, da det jo er tydeligt og klart, ikke alene for Communalbestyrelsen, men for Alle i Communen, at, hvis den Ene ikke bliver sat til den Indtægt, han virkelig har, vil det ligefrem gaae ud over den Anden, hans Nabo og gode Ven. Men er Forholdet saaledes, naar Skatten ikke ansættes paa denne Maade? Nei, saa er Forholdet saaledes, at Alle og Enhver maae sige: det kommer kun lidt an paa, om min Nabo og gode Ven bliver sat 200 Rd. op og kommer til at skatte høiere, men hvad det kommer an paa, er, at man omkring i hele Landet kommer til at svare det Samme som vi; og saa vil der blive et Kapløb omkring i Communerne for at faae Nedsættelser saavidt muligt, om ikke af anden Grund, saa for ikke at beskattes høiere i Forhold til andre Communer. Den anden Ting er den, at, naar man skal have Afgifterne udrubede til Communen, er det nødvendigt, at man gaaer langt ned, ned til dem, der kun have en meget ringe Indtægt, men som dog maae tages med til at skatte til Communen, for paa retfærdig Maade at skaffe Communen det, den skal have, og naar disse de Laveste blive trukne frem og satte til den Indtægt, de virkelig have, har man en Garanti for, at de Høiere ville blive satte i en dertil svarende forholdsmeessig høi Skat. Ligelighed i Skatten kan ikke komme frem, medmindre man har Garanti for, at Alle blive satte i den virkelige Indtægt; først da ville ikke alene de enkelte

Medlemmer i samme Commune, men ogsaa Communerne indbyrdes komme til at svare lige Skat.

Seg nævnte dernæst, at det var af allerstørste Bigtighed ved en saadan Skattepaaligning, at den ikke voldte mere Besvær end høist nødvendigt hverken for Skatteyderne eller for dem, der have med Tigningen at gjøre. At det System, som foreslaaes af Mindretallet, i saa Henseende har afgjort Fortrin ikke alene for Fleertallets Forslag, men for et hvilket som helst andet Forslag, kan neppe omtvistes af Noget; thi lignes til Communen skal der jo alligevel, og lignes retfærdigt og billigt til den skal der jo alligevel. Naar man saa samtidigt bruger det samme Grundlag som Grundlag for Statskatten, fordreer aabenbart Statens Tigning saa godt som aldeles intet Arbeide, kun en simpel Procentberegning, forsaavidt Skatteprocenten er een til Communen, en anden til Staten. — Men dertil kommer, at det Arbeide, som fordres baade af Sogneraadet og af Skattecommissionerne og — havde jeg nær sagt — af Skatteyderne med, ifølge dette Lovforslag er særdeles betydeligt. Det ligger aabent for i denne Betænkning; thi det skal siges, at det allerede Fleertal har meget klart og tydeligt fremsat i sin Betænkning, hvorledes hele Fremgangsmaaden vil være. Men, mine Herrer, vi see ogsaa deraf, at den er overordentlig besværlig og overordentlig vidtløftig, og det ikke alene for Sogneraadene, men ogsaa for Skattecommissionerne; det staaer ogsaa ligefrem at læse i Fleertallets Betænkning, at det er et Arbeide, som baade er omfangsrigt, besværligt og for de fleste meget ubehageligt. Dette er fuldkommen sandt, men jeg skal dog saa fort som muligt, for at sætte det klart frem for de Herrer, hvilket overordentligt Besvær det er, antyde for Dem, hvad det er, der paahviler hver enkelt af disse. Naar jeg da gaaer til Sogneraadene, have de først at afsatte Mandtalslisterne, hvilket allerede ikke er noget ringe Arbeide, paa dem opføre Alle, ikke alene dem, der skulle skatte, eller som formenes at skulle skatte, men alle dem, som overhovedet skatte til Communen, uagtet de ikke anses skattepligtige til Staten, og for disse sidstes Besv-